

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – „Słowa na czasie” klasa 1

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Justyny Zabrodzkiej, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku „Słowa na czasie” w klasie 1. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
1. i 2. W starożytnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • ogólnie charakteryzuje epokę antyczną • określa, na kiedy datowany jest początek i koniec starożytności • wyjaśnia znaczenie i pochodzenie nazw epoki • wymienia czołowych filozofów epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne etapy rozwoju filozofii starożytnej • tłumaczy, na czym polega zasada symetrii i harmonii w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w różnych źródłach informacje na temat gimnazjum w starożytnej Grecji i starożytnym Rzymie • omawia główne poglądy filozoficzne myślicieli epoki starożytnej (Sokrates, Platon, Arystoteles, Tales z Miletu, Heraklit z Efezu, Zenon z Kition, Epikur) 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia słuszność stwierdzenia Sokratesa i uzasadnia swoje zdanie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, jakie znaczenie ma antyk dla kultury europejskiej
3. Powstanie świata według Biblii	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment „Księgi Rodzaju” o powstaniu świata • wskazuje zdanie, które wielokrotnie pojawia się w tekście • zapisuje w wyznaczonych miejscach na schematach określenia charakteryzujące Boga, świat i człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia dzieła Boga i zadania wyznaczone poszczególnym stworzeniom • tłumaczy, dlaczego człowiek pojawia się na końcu procesu stwarzania • redaguje spójną wypowiedź na temat wizji idealnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia istnienie harmonii i porządku w procesie stwarzania świata • wyjaśnia termin <i>werset</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, w jakim celu zostały zastosowane powtórzenia w tekście • redaguje spójną i poprawną językowo wypowiedź na temat wizji idealnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne przykłady wpływu człowieka na otoczenie – w tym celu odwołuje się do współczesności
4. Symboliczny wymiar	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem „Przypowieść o synu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada krótko o losach młodszego syna 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje dłuższą wypowiedź o losach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • udowadnia, że przeczytany tekst jest

przypowieści	marnotrawnym” • zapisuje określenia charakteryzujące bohaterów • odczytuje dosłowny sens przypowieści	• formułuje opinię na temat zachowania ojca • uzupełnia frazeologizmy i przysłowia pochodzące z Biblii • spośród podanych cech wybiera te, które są charakterystyczne dla języka Biblii • wskazuje na obrazie Rembrandta elementy, o których jest mowa w przypowieści	młodszy syn z zachowaniem zasad poprawnej kompozycji • ocenia, w jaki sposób ojciec traktuje marnotrawnego syna • wyjaśnia terminy: <i>przypowieść, alegoria, symbol</i> • tłumaczy, co znaczą frazeologizmy pochodzące z Biblii • omawia sposób przedstawienia postaci, tła oraz kolorystyki na obrazie Rembrandta	zachowania ojca • odczytuje symboliczny sens przypowieści • samodzielnie wyjaśnia alegoryczne znaczenie postaci ojca i syna marnotrawnego • redaguje opowiadanie z punktu widzenia danej postaci, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych oraz stosując bogate słownictwo	parabolą
5. „Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest...” – biblijna pieśń pochwalna	• czyta ze zrozumieniem „Hymn o miłości” • wymienia czyny i umiejętności, które bez miłości byłyby bezwartościowe • uzupełnia schemat określeniami miłości występującymi w hymnie	• wyszukuje w tekście środki stylistyczne, za pomocą których została opisana miłość • podaje różnice między zachowaniem dziecka i osoby dorosłej • zabiera głos w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach	• wyjaśnia, dlaczego – zdaniem św. Pawła – miłość jest najważniejsza • tłumaczy terminy: <i>hymn, agape</i> • udowadnia, że pieśń św. Pawła jest hymnem	• określa, co symbolizują dzieciństwo i dorosłość • aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat tego, czym jest miłość w dzisiejszych czasach	• samodzielnie opracowuje hierarchię uczuć i wartości istotnych w życiu człowieka
6. i 7. O skutecznym porozumiewaniu się	• podaje przyczyny nieskutecznej komunikacji • ustala, kto jest nadawcą i odbiorcą danej sytuacji komunikacyjnej • wymienia uczestników komunikacji językowej • zapisuje komunikaty przekazywane przez poszczególne emotikony	• projektuje znak graficzny przekazujący określone informacje • podaje dwie cechy, którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram • dzieli poszczególne wypowiedzi według intencji	• wyjaśnia terminy: <i>komunikacja językowa, komunikat, nadawca, odbiorca, kontakt, kod, kontekst, intencja</i> • podaje trzy cechy, którymi powinien charakteryzować się czytelny piktogram • układa wypowiedzi zgodne ze wskazanymi intencjami	• wymienia zasady językowego <i>savoir-vivre</i> u związane z komunikacją językową • układa wypowiedzi odpowiednio do wskazanych sytuacji komunikacyjnych, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną	• omawia znaczenie komunikatów niewerbalnych w komunikacji językowej

	<ul style="list-style-type: none"> określa nadawcę i odbiorcę tekstu oraz intencje nadawcy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje intencje podanych wypowiedzi układa wypowiedzi odpowiednio do wskazanych sytuacji 		i interpunkcyjną	
8. i 9. Powstanie świata według mitologii	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Jana Parandowskiego czyta ze zrozumieniem fragmenty „Mitologii” w tłum. J. Parandowskiego odszukuje w słowniku znaczenia podanych frazeologizmów związanych z mitologią 	<ul style="list-style-type: none"> łączy w pary imiona postaci z mitologii uzupełnia drzewo genealogiczne bogów greckich opisuje stosunki panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata wyjaśnia różne znaczenia słowa <i>mit</i>, korzystając ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Jana Parandowskiego ocenia relacje panujące w rodzinie przedstawionej w micie o początkach świata podaje wydarzenia, z którymi związane jest pochodzenie danych frazeologizmów wyjaśnia terminy: <i>mit</i>, <i>mitologia</i> redaguje zdania z różnymi znaczeniami słowa <i>mit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje mit o powstaniu świata z biblijną wizją stworzenia wyszukuje w tekście cytaty, które budują nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie przygotowuje quiz sprawdzający wiedzę na temat narodzin świata według mitologii
10. Miłość Orfeusza i Eurydyki	<ul style="list-style-type: none"> streszcza mit o Orfeuszu i Eurydyce 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń charakteryzuje bohatera utworu określa, który moment mitu został ukazany na obrazie Nicolasa Poussina sporządza notatkę na temat atrybutów przypisywanych bogom podaje przestrożę zawartą w micie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin <i>atrybut</i> wymienia elementy świadczące o tym, który moment mitu został ukazany na obrazie Nicolasa Poussina 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, czy przestroga zawarta w micie jest nadal aktualna 	<ul style="list-style-type: none"> podaje tytuły innych utworów literackich ukazujących motyw miłości
11. i 12. Achilles i Hektor – bohaterowie wojny trojańskiej	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Homera czyta ze zrozumieniem fragmenty „Iliady” podaje przyczyny wojny trojańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście porównania dotyczące Trojan i Greków wypisuje z utworu wyrazy określające dźwięki odszukuje w tekście określenia Aleksandra i 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Homera określa, w jaki sposób został przedstawiony każdy z bohaterów wyjaśnia terminy: <i>epos</i>, <i>porównanie homeryckie</i>, <i>epika</i>, <i>liryka</i>, <i>dramat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega kontrast między opisem Trojan i Greków przedstawia wyczerpującą opinię na temat wojny jako sposobu rozwiązywania konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> zestawia własne wyobrażenia dotyczące homeryckich bohaterów z wizerunkami aktorów grających role Achillesa i Hektora

		<p>Menelaosa</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój utworu • przedstawia przebieg pojedynku pomiędzy Hektorem i Achillesem • wypowiada się w trzech zdaniach na temat rozwiązywania konfliktów za pomocą wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje odpowiednie przykłady porównania homeryckiego z fragmentu „Iliady” • tłumaczy, do czego w „Iliadzie” porównane zostały działania postaci • udowadnia, że „Iliada” jest eposem 		
<p>13. Trudny powrót</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment „Przepowiedni Tejrezjasza” • podaje nadawcę i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim w mitologii greckiej był Tejrezjasz • układa pytania skierowane do bohatera utworu • przedstawia w postaci komiksu wybrane zdarzenie z wędrówki Odyszeusza 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o sytuacji ukazanej na obrazie Herberta Jamesa Drapera z punktu widzenia jednego z towarzyszy Odyszeusza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory literackie lub filmy, w których pojawia się motyw wędrówki • zestawia sytuację ukazaną na obrazie Herberta Jamesa Drapera z fragmentem „Mitologii” Jana Parandowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje obraz Herberta Jamesa Drapera, „Odyszeusz i syreny”
<p>14. Motywy mitologiczne natchnieniem dla artystów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje temat każdego z dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia postaci • określa, czy rzeźby są dynamiczne, czy – statyczne • wyjaśnia w dwóch zdaniach, w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła • sporządza notatkę na temat rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji ze wskazanych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy termin <i>faktura</i> • wyjaśnia wyczerpująco, w jaki sposób współczesna rzeźba nawiązuje do greckiego dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę na temat okoliczności znalezienia rzeźby „Wenus z Milo” na podstawie informacji z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje interpretacji porównawczej rzeźby „Wenus z Milo” i „Space Venus”
<p>15. Biblia – księga nad księgami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Romana Brandstaettera • wskazuje podmiot 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czy osobę mówiącą w wierszu można utożsamiać z autorem 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje elementy biografii poety oraz wskazuje fragmenty wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję anafory w przeczytanym tekście • redaguje wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje scenę przedstawioną na obrazie Berthy Herkomer „Mól

	<p>liryczny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, do kogo i z jakiego powodu zwraca się podmiot liryczny • wymienia rodzaje liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie Biblii w życiu podmiotu lirycznego • wskazuje w tekście anaforę i uosobienie 	<p>świadczące o tym, że podmiot liryczny jest tożsamy z autorem</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy terminy: <i>anafora</i>, <i>liryka pośrednia</i> i <i>bezpośrednia</i> • opisuje obraz Berthy Herkomer 	<p>będąca rozwinięciem myśli zawartej w wybranej sentencji i zawierająca odpowiedź na pytanie, czy wiara pomaga w życiu</p>	<p>książkowy” z treścią wiersza</p>
<p>16. Pierwsze spotkanie z poezją <i>Jana od biedronki</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Jana Twardowskiego • czyta ze zrozumieniem utwór Jana Twardowskiego • podaje przykład osoby, która wykazała się wielkim poświęceniem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zwroty i wyrażenia występujące w tekście • wypowiada się na temat znaczenia ostatnich wersów utworu • określa, w jaki sposób utwór opisuje życie ludzkie 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Jana Twardowskiego • uzupełnia zdania dotyczące motywów biblijnych, do których odwołuje się utwór „Zdjęcie z krzyża” • wyjaśnia terminy: <i>interpretować</i>, <i>homonim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • używa odpowiednich argumentów na potwierdzenie własnego zdania • podaje różne znaczenia wyrazu <i>zdjęcie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację osoby, która wykazała się wielkim poświęceniem
<p>17. O czasowniku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia formy nieosobowe czasownika od osobowych • redaguje zdania z czasownikami w trybie rozkazującym • tworzy formy nieosobowe czasownika zakończone na <i>-no</i>, <i>-to</i> • podaje przykłady czasowników kłopotliwych 	<ul style="list-style-type: none"> • przy pomocy nauczyciela określa formy gramatyczne czasownika • uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie • tworzy związki frazeologiczne z podanymi czasownikami • redaguje tekst z użyciem wybranych frazeologizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym • sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określa formy gramatyczne czasownika • redaguje tekst z użyciem wszystkich utworzonych frazeologizmów • odmienia czasowniki kłopotliwe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie czasownika jako części mowy
<p>18. Symbolika jaskini Platona</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Josteina Gaardera • krótko opowiada o życiu w jaskini i poza nią • odczytuje tekst na poziomie dosłownym 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę na temat życia oraz myśli filozoficznej Sokratesa i Platona • przy pomocy nauczyciela określa przerośne znaczenie elementów składających się na 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Josteina Gaardera • redaguje i uzasadnia własną opinię na temat koncepcji Platona • wyczerpująco opisuje życie w jaskini i poza nią 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dynamiczny opis sytuacji, przestrzegając norm kompozycyjnych i językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie określa przerośne znaczenie elementów składających się na parabolę jaskini

		<p>parabolę jaskini</p> <ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji • uczestniczy w zabawie: <i>Jaka to sentencja?</i>, próbując odgadnąć myśli znanych filozofów na podstawie ilustracji 			
<p>19. Co rządzi życiem człowieka – przypadek czy przeznaczenie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia uczucia, których doświadcza bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • określa swoją postawę wobec życia, wskazując wybrane wypowiedzi • rozpoznaje emocje pozytywne i negatywne • wymienia cechy łączące oraz dzielące bohaterów • redaguje kilkudzaniową wypowiedź na temat cech prawdziwego Gryfona • wyjaśnia, w jaki sposób rozumie podany cytat 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat roli przypadku i przeznaczenia w swoim życiu • opisuje uczucia, których doświadcza bohater i ustala ich przyczynę • wyjaśnia, w jaki sposób rozumie podany cytat, i uzasadnia swoje zdanie • gromadzi związki frazeologiczne związane z przeznaczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje spójną, kilkudzaniową wypowiedź z wykorzystaniem podanych związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje w ustalonej hierarchii wartości, które najbardziej ceni w życiu
<p>20. Co jeszcze trzeba wiedzieć o czasowniku?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje w zdaniach czasowniki w stronie biernej • odnajduje w tekście osobowe i nieosobowe formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania, zmieniając formy strony biernej na stronę czynną • układa zdania z czasownikami w stronie czynnej i biernej oraz z formami zakończonymi na <i>-no, -to</i> • pisze poprawnie przeczenie <i>nie</i> oraz cząstkę <i>by</i> z czasownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między stroną czynną a bierną oraz czasownikami przechodnymi i nieprzechodnymi • redaguje notatkę prasową, używając form zakończonych na <i>-no, -to</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis, używając czasowników w stronie czynnej i biernej • przekształca wypowiedzenia, aby uniknąć dwuznaczności • wyjaśnia zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> oraz cząstki <i>by</i> z różnymi formami czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej
<p>21. Fortuna kołem się toczy – prawda czy fałsz?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Leszka Kołakowskiego • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Leszka Kołakowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy sens zwrotu <i>fortuna kołem się toczy</i> • przedstawia swoje zdanie na określony temat • poszukuje we wskazanych źródłach 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Leszka Kołakowskiego • wyjaśnia, w jaki sposób podany związek frazeologiczny odnosi się do treści utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu wnioskuje na temat prawdopodobieństwa wygranej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie poszukuje w różnych źródłach informacji o symbolice liczb

		<p>informacji o symbolice liczb</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie słowa <i>psychokineza</i> – w tym celu korzysta z internetu • podaje przykłady sytuacji ryzykownych i ekscytujących oraz takich, które są bezpieczne 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy opowiadanie dotyczące skutków podejmowania ryzyka 		
<p>22. i 23. O spójności wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • układa wydarzenia w kolejności chronologicznej • dzieli tekst na akapity 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija treść każdego z podanych zdań, tworząc spójną wypowiedź • nadaje tytuły poszczególnym akapitom • łączy zdania wyrażeniami zapewniającymi spójność wypowiedzi • do podanego fragmentu tekstu dopisuje kolejny akapit • uzupełnia zdania tak, aby powstał spójny tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>akapit</i>, <i>spójność</i>, <i>wypowiedzi</i> • podkreśla w poszczególnych akapitach zdania zawierające najważniejsze informacje • tworzy wypowiedź na określony temat na podstawie podanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisuje kolejny akapit do wskazanego fragmentu tekstu, dbając o spójność wypowiedzi • redaguje opowiadanie, którego punktem wyjścia jest sytuacja ukazana na fotografii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrany przez siebie tekst z czasopisma popularnonaukowego pod kątem spójności, wypisując wyrażenia i zwroty, które świadczą o spójności wypowiedzi
<p>24. Warto być optymistą</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w tekście wyrażenia i zwroty wskazujące narratora opowiadania • wskazuje poszczególne akapity w utworze • korzystając ze słownika, gromadzi zwroty i wyrażenia z rzeczownikiem <i>droga</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje część tekstu, w której zawarta jest jego główna myśl • wyjaśnia znaczenie zwrotu <i>być na dobrej drodze</i> • łączy związki frazeologiczne z odpowiednimi wyjaśnieniami • opowiada historię, której tytułem jest wybrany frazeologizm • przygotowuje plakat 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, z kim utożsamia się narrator • uzasadnia główną myśl tekstu, przytaczając odpowiednie fragmenty • formułuje wypowiedź na temat zalet bycia optymistą • przygotowuje plakat ilustrujący określoną sentencję, dbając o estetykę wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada, w jakim celu zastosowano w utworze określony sposób opowiadania • wyjaśnia intencje narratora utworu • opowiada historię zatytułowaną wybranym frazeologizmem, przestrzegając norm gramatycznych i stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa między wierszem „Kiedy mówisz” Jana Twardowskiego a tekstem „Nie ma tego złego...”

		ilustrujący określoną sentencję			
25. i 26. Pogodzić się z losem...	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment artykułu <i>Na wózku</i> • opowiada o emocjach wywołanych lekturą artykułu • zabiera głos w dyskusji dotyczącej sposobów pomagania osobom niepełnosprawnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje związane z zachowaniem bohaterki wobec rodziców • redaguje krótką wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki • odnajduje w tekście wyrażenia potoczne • nadaje inny tytuł całemu artykułowi Artura Maciaka oraz każdemu z wyróżnionych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje spójną, kilkuzdaniową wypowiedź o roli rodziny i znajomych w życiu bohaterki • uzasadnia swoją opinię na określony temat, podając odpowiednie argumenty • aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej sposobów pomagania osobom niepełnosprawnym 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję wyrażeń potocznych • wyciąga wnioski końcowe z dyskusji na temat pomagania osobom niepełnosprawnym 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje plakat przestrzegający przed skutkami niebezpiecznych zabaw, dbając o estetykę wykonania
27. Jak rozpoznać imiesłowcy?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje imiesłowów przymiotnikowych • podaje czasowniki, od których powstały wymienione imiesłowcy • tworzy od wskazanych czasowników imiesłowcy przymiotnikowe 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem wybranych imiesłowów • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>imiesłów przymiotnikowy czynny</i>, <i>imiesłów przymiotnikowy bierny</i> • przekształca tekst tak, aby uniknąć powtórzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem wszystkich podanych imiesłowów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje ze słownika przykłady związków frazeologicznych zawierających imiesłowcy
28. Jak powstał teatr?	<ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie tekstu okoliczności powstania i rozwoju teatru w starożytnej Grecji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy budowy teatru greckiego i współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcje poszczególnych elementów, z których składał się teatr grecki • tłumaczy terminy: <i>katharsis</i>, <i>medium</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między budową teatru antycznego i współczesnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje nowe kierunki rozwoju dzisiejszego teatru
29. Groteskowa rzeczywistość przedstawiona w „Teatryku Zielona Gęś”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem utwór Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego • streszcza biblijną historię o upadku pierwszych ludzi • wykonuje rekwizyty i 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w utworze nawiązania do tekstu biblijnego • porównuje postacie biblijne z ich odpowiednikami z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia charakterystyczne cechy języka, którym napisany jest tekst Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego • odgrywa scenkę, ukazując 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega humor utworu, przytaczając odpowiednie fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje język, którym napisany został utwór Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego oraz tekst biblijny, wskazując podobieństwa i różnice

	dekoracje potrzebne do odegrania scenki	„Żarłoczna Ewa” • odgrywa scenkę, starając się wczuć w rolę postaci	poszczególne postacie w przekonujący sposób		
30. Za kulisami teatru...	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Wisławy Szymborskiej czyta ze zrozumieniem utwór Wisławy Szymborskiej wskazuje podmiot liryczny w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście fragmenty mówiące o uczuciach towarzyszących podmiotowi lirycznemu podczas wizyty w teatrze wyjaśnia znaczenie tytułu tekstu tłumaczy, co dla osoby mówiącej oznacza wyrażenie <i>akt szósty</i> odszukuje w utworze informacje o zachowaniach aktorów odnajduje w tekście rzeczowniki pochodzące od czasowników określa, czym różni się świat opisany w wierszu od świata rzeczywistego 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Wisławy Szymborskiej określa źródło wrażeń podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określa, jaką funkcję pełnią w utworze rzeczowniki pochodzące od czasowników redaguje opowiadanie z wykorzystaniem podanego słownictwa, dbając o poprawność kompozycyjną i językową 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy mapę myśli związaną z teatrem
31. Imiesłowe potyczki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje imiesłowów przysłówkowych wypisuje z tekstu imiesłowy przysłówkowe współczesne tworzy imiesłowy przysłówkowe od czasowników występujących w podanych związkach frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania z wykorzystaniem imiesłowów przysłówkowych współczesnych przekształca zdania, zamieniając czasowniki na imiesłowy pisze poprawnie imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> zastępuje w zdaniach imiesłowy osobowymi formami czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>imiesłów przysłówkowy współczesny</i>, <i>imiesłów przysłówkowy uprzedni</i> układa instrukcję z wykorzystaniem imiesłowów przysłówkowych współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje zdania z użyciem imiesłowów, posługując się oficjalną odmianą języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje przykłady użycia imiesłowów przysłówkowych w przemówieniach sejmowych
32.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy, z 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje w kilku zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wyczerpujący 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jaką funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje wystawę

Wykonujemy plakat teatralny	których składa się plakat teatralny	zaprezentowany plakat teatralny • wykonuje plakat teatralny według określonych wskazówek	opis plakatu teatralnego, dbając o spójność tekstu oraz przestrzegając norm gramatycznych, ortograficznych i interpunkcyjnych	pełni plakat teatralny • odpowiada, w jaki sposób plakat teatralny nawiązuje do określonego utworu • wykonuje plakat teatralny łączący ilustracje z informacjami o przedstawieniu i odznaczający się estetyką wykonania	plakatów teatralnych, wzbogaconą o recenzje, zaproszenia i zdjęcia ze znanych przedstawień teatralnych
33. Nie dajmy się zmanipulować	• szuka w słowniku związków frazeologicznych z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • wskazuje w wypowiedziach elementy manipulacji	• omawia przyczyny kłamstw • odróżnia kłamstwo od fikcji literackiej • wymienia skutki mówienia nieprawdy • określa cel haseł reklamowych • odgaduje intencję wypowiedzi • redaguje krótką wypowiedź o wskazanej intencji dotyczącej kłamstwa lub prawdy • wymienia zachowania i emocje prowokowane przez podane wypowiedzi	• wyjaśnia terminy: <i>prawda</i> , <i>kłamstwo</i> , <i>manipulacja językowa</i> , <i>provokacja językowa</i> • wyjaśnia, na czym polega zjawisko manipulacji językowej	• podaje związki frazeologiczne z wyrazem <i>prawda</i> lub <i>kłamstwo</i> • redaguje ciekawą wypowiedź o wskazanej intencji dotyczącej kłamstwa lub prawdy, stosując bogate słownictwo oraz dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną	• odnajduje w czasopismach przykłady reklam, w których zastosowano manipulację językową
34. Dziedzictwo starożytności – powtórzenie wiadomości	• czyta tekst na poziomie dosłownym • wymienia najważniejsze osiągnięcia starożytności	• formułuje ideę tekstu • wskazuje zjawiska ze świata antycznego, do których nawiązują przedstawione znaki graficzne • opowiada o związku greckich igrzysk olimpijskich ze	• samodzielnie odkrywa przesłanie tekstu • wyjaśnia, czym jest demokracja i jakie są jej korzenie	• ocenia przeczytany tekst	• uzasadnia, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do antycznych budowli

		współczesnymi			
35. i 36. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> określa na podstawie tekstu, kim są bohaterowie powieści, i podaje miejsce zdarzeń wypisuje z tekstu dany argument nazywa gatunek utworu odpowiada, czy dany utwór należy do liryki pośredniej czy bezpośredniej pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje parabolę odnajduje w wierszu anaforę 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przerośnięte znaczenie słowa <i>faryzeusz</i> określa sposób narracji w tekście tłumaczy terminy: <i>katharsis, zasada trzech jedności, tragedia, tragizm</i> określa, czy dany utwór należy do liryki pośredniej czy bezpośredniej i uzasadnia swoją wypowiedź 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia alegoryczne znaczenie przeczytanego utworu pisze wypracowanie na jeden z podanych tematów, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie tekstu rolę tragedii antycznej
37. i 38. W kręgu średniowiecza	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę średniowiecza podaje daty graniczne średniowiecza w Europie wymienia cechy charakterystyczne dla budowli romańskich i gotyckich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter kultury średniowiecza opisuje budowę romańskie i gotyckie odszukuje w słowniku znaczenie słowa <i>iluminacja</i> redaguje notatkę, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między architekturą romańską i gotycką uzasadnia, dlaczego średniowiecze nazywane jest <i>czasem katedr</i> 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wyczerpującą wypowiedź, zachęcającą rówieśników do obejrzenia wystawy dzieł malarstwa średniowiecznego – w tym celu wykorzystuje opis wybranego obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje przemiany światopoglądowe, które ukształtowały epokę
39. i 40. O dawnych ascetach – „Legenda o świętym Aleksym”	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy ważne dla utworów opisujących życie świętych podaje co najmniej dwa argumenty przekonujące o świętości Aleksiego sporządza listę przyjemności, których trudno sobie odmówić 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, z jakich powodów współcześnie ludzie podejmują wyrzeczenia układa plan wydarzeń przedstawionych w legendzie na podstawie słownika wyrazów bliskoznacznych dopisuje synonimy do podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>asceza, asceta</i> znajduje w tekście sposoby umartwiania się stosowane przez bohatera utworu charakteryzuje średniowiecznego ascetę 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wszystkie argumenty przekonujące o świętości Aleksiego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia proces beatyfikacji i kanonizacji

		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać św. Aleksego 			
41. O czym Mistrz Polikarp rozmawiał ze Śmiercią?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment <i>Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> • określa, jakie emocje wywołuje obraz Śmierci z utworu • wskazuje w tekście przykłady uosobienia • bierze udział w przygotowaniu inscenizacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, jak mogłaby wyglądać upersonifikowana śmierć • opisuje krótko wygląd Śmierci z tekstu, wykorzystując elementy wybrane spośród podanych • redaguje notatkę na temat sposobu widzenia świata przez ludzi średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyczerpująco opisuje wygląd Śmierci z utworu, wykorzystując podane elementy • przedstawia charakter i znaczenie motywu śmierci w średniowieczu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa i uzasadnia charakter przeczytanego utworu • przygotowuje inscenizację utworu, wykazując się zaangażowaniem i pomysłowością 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje motyw <i>tańca śmierci</i> w kontekście założeń epoki
42. Jak zredagować notatkę?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różne rodzaje notatek • przy pomocy nauczyciela dzieli tekst na akapity i nadaje im tytuły 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę w formie tabeli na temat środków stylistycznych • uzupełnia schemat odpowiednimi informacjami z tekstu • wypisuje z tekstu najważniejsze informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>notatka, mapa myśli, streszczenie</i> • dzieli tekst na akapity i nadaje im tytuły 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje z tekstu najważniejsze informacje i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę w dowolnej formie na temat ostatnio przeczytanej książki
43. Legenda o królu Arturze	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment „Legend o królu Arturze” • wskazuje w utworze elementy cudowności i magii 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słowników wyjaśnia znaczenie haseł: <i>król Artur, Merlin, Okrągły Stół, Graal</i> • porządkuje chronologicznie podane zdania, tak aby powstał plan wydarzeń • opisuje wygląd Galahada • ocenia atmosferę przeczytanego fragmentu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekście nawiązanie do postaci biblijnej i wyjaśnia, kim jest ona w Biblii • tłumaczy, jakie znaczenie miało w średniowieczu pochodzenie rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę Zawiszy Czarnego, korzystając z fragmentu „Roczników” Jana Długosza i obrazu „Bitwa pod Grunwaldem” Jana Matejki 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady współczesnych wzorców osobowych i charakteryzuje jeden z nich
44. Inne formy notatek	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania pojedyncze streszczające treść podanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera zdania zawierające ogólne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia mapę myśli wszystkimi niezbędnymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wypowiedzenie zawierające najważniejsze wiadomości dotyczące 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia treść artykułu w formie mapy myśli

	<p>powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznacza w tekście najważniejsze wiadomości • redaguje streszczenie mitu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza plan wydarzeń • pisze streszczenie podanego fragmentu, rozwijając punkty planu • uzupełnia mapę myśli wybranymi informacjami 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pytania odnoszące się do tekstu • przyporządkowuje fragmenty książki do odpowiednich zdań streszczenia 	<p>fragmentu powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> • redaguje streszczenie mitu, stosując wskaźniki zespolenia oraz dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	
<p>45. Jak dzielimy rzeczowniki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia rzeczowniki żywotne od nieżywotnych, osobowe od nieosobowych, własne od pospolitych • odmienia rzeczowniki przez przypadki • pisze poprawnie rzeczowniki z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje rzeczowniki we wskazanych formach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między rzeczownikami pospolitymi a własnymi, żywotnymi a nieżywotnymi, osobowymi a nieosobowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca wypowiedzenia, zamieniając rzeczowniki na inne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, w jakich tekstach stosuje się rzeczowniki odczasownikowe
<p>46. Malarskie powroty do średniowiecza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiada, co znajduje się na pierwszym i drugim planie oraz w tle każdego z dzieł • nazywa uczucia ukazane na twarzach postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • określa kompozycję przedstawionych prac • poszukuje we wskazanych źródłach informacji dotyczących napisu <i>INRI</i> i sporządza na ten temat krótką notatkę • na podstawie podanego słownictwa opisuje poszczególne grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między analizowanymi dziełami malarskimi • wyjaśnia, co oznacza słowo <i>kalwaria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ kompozycji na odbiór dzieła • ocenia, które dzieło wywiera większe wrażenie, i uzasadnia swoją opinię 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje interpretacji porównawczej dzieła Fransa Masereela „Kalwaria” i Martina Schongauera „Chrystus na krzyżu”
<p>47. Co czuła żona świętego Aleksego?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada dzieje św. Aleksego • wskazuje w wierszu fragmenty, w których ujawnia się podmiot liryczny • wymienia emocje, których doznaje żona św. Aleksego 	<ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w tekście powtórzenia • podaje przykłady osób, które podporządkowały swoje życie ważnej sprawie • formułuje własną opinię na dany temat • redaguje pytania do wywiadu ze współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje własne uczucia wywołane postacią żony św. Aleksego • formułuje tezę do danego tematu i uzasadnia ją odpowiednimi argumentami • redaguje wywiad ze współczesnym ascetą 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dlaczego po każdej zwrotce pojawia się wyraz w wołaczu • wyjaśnia obecność powtórzeń w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady osób, które podporządkowały swoje życie ważnej sprawie

		ascetą			
48. Rzeczowniki kłopotliwe	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje rzeczowniki wielką lub małą literą • odmienia rzeczowniki o osobliwej odmianie przez przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście rzeczownik o określonej formie • redaguje krótkie opowiadanie z wykorzystaniem podanych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osobliwości w odmianie rzeczowników • stosuje w wypowiedziach poprawne formy rzeczowników o osobliwej odmianie • wyjaśnia, kiedy używamy wielkiej, a kiedy małej litery w zapisie rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje krótkie opowiadanie z wykorzystaniem podanych rzeczowników, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje rzeczowniki o nieregularnej odmianie i łączy je z odpowiednią cechą odmiany
49. Dzieje wypraw krzyżowych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Zofii Kossak-Szczuckiej • czyta ze zrozumieniem utwór Zofii Kossak-Szczuckiej • tworzy notatkę na temat krucjat • wymienia różne religie świata 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów • wypisuje cechy wyglądu zewnętrznego i charakteru rycerzy • wskazuje różnice między przedstawicielami świata chrześcijańskiego i muzułmańskiego • odszukuje w tekście przykłady epitetu i porównania 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Zofii Kossak-Szczuckiej • tłumaczy, w jaki sposób tekst wprowadza w atmosferę średniowiecza • charakteryzuje obu rycerzy z tekstu • wyjaśnia termin: <i>święta wojna</i> • przygotowuje prezentację na temat różnych religii świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski z zestawienia świata chrześcijańskiego i muzułmańskiego • omawia funkcje zastosowanych środków stylistycznych • określa, w jaki sposób język utworu oddaje sytuację walki • porównuje wydarzenie opisane w tekście z problemami dzisiejszego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady <i>świętych wojen</i> toczących się w XX i XXI wieku
50. Gość Mistrza Mirona	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Mirona Białoszewskiego • czyta ze zrozumieniem utwór Mirona Białoszewskiego • wyjaśnia tytuł przeczytanego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dla jakiego rodzaju literackiego typowa jest budowa utworu „Wywiad” • zapisuje w punktach wydarzenia zaprezentowane w tekście • na podstawie tekstu opisuje wygląd śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Mirona Białoszewskiego • wyjaśnia termin <i>ironia</i> • wskazuje fragmenty tekstu ujawniające dystans poety do siebie samego oraz do świata 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, dlaczego słowa Mistrza Mirona można odczytać jako łagodną ironię • interpretuje słowa zapisane na kartce, która wysunęła się z kieszeni Mirona • uzasadnia powiązania wiersza Mirona Białoszewskiego z „Rozmową Mistrza Polikarpa ze Śmiercią” 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sposób ukazania rzeczywistości przez autora utworu • projektuje scenografię i kostiumy do sztuki napisanej na podstawie utworu „Wywiad”

<p>51. Jakie uczucia może wzbudzać budowla?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Umberta Eco opisuje zamek widoczny na fotografii wskazuje narratora powieści określa nastrój opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> wybiera spośród podanych wyrazów słownictwo odnoszące się do średniowiecza uzupełnia tabelę informacjami na temat znaczenia liczb wymienionych w tekście wymienia uczucia, jakie Gmach miał wzbudzać w ludziach 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Umberta Eco wyjaśnia, czego można się dowiedzieć o średniowieczu z przeczytanego tekstu określa cechy postaci będącej narratorem 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy, na co obecnie zwraca się uwagę w architekturze oraz jakie budynki budzą dziś podziw ludzi opowiada o zakonie św. Franciszka 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje Gmach opisany w powieści z budowlą ukazaną w filmie „Imię róży”
<p>52. i 53. Wyrazy wzbogacające wypowiedzi – przymiotniki i przysłówki</p>	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z tekstu przymiotniki uzupełnia tekst odpowiednimi przymiotnikami i przysłówkami podaje formy stopnia wyższego i najwyższego przymiotników oraz przysłówków wskazuje przymiotniki, które nie podlegają stopniowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z utworu przymiotniki w odpowiednich formach poprawnie zapisuje przymiotniki złożone i uzupełnia nimi związki frazeologiczne rozwija zdania, ubarwiając opis przymiotnikami używa w zdaniach dłuższych i krótszych form przymiotnika redaguje opis postaci, stosując przymiotniki w stopniu najwyższym 	<ul style="list-style-type: none"> zastępuje powtarzające się w tekście przymiotniki i przysłówki wyrazami bliskoznacznymi tworzy przymiotniki złożone określające elementy obrazu wymienia reguły użycia krótszej i dłuższej formy przymiotnika 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby stopniowania przymiotników i przysłówków redaguje opis postaci, stosując bogate słownictwo, w tym przymiotniki w stopniu najwyższym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak obecność przymiotników i przysłówków wpływa na charakter wypowiedzi
<p>54. <i>Memento mori</i> hasłem ludzi średniowiecza</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Johana Huizinga wymienia sposoby mówienia o śmierci w sztuce średniowiecza 	<ul style="list-style-type: none"> sporządza notatkę w punktach na podstawie przeczytanego tekstu podaje interpretację autora dotyczącą fascynacji motywem rozkładu ciała wyraża swoją opinię na temat wartości życia w dzisiejszych czasach 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego <i>memento mori</i> to najważniejsze hasło średniowiecza na podstawie słownika ortograficznego tłumaczy, dlaczego wyraz <i>Średniowiecze</i> pisany jest w tekście wielką literą wyjaśnia termin <i>negacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia, jak rozumie twierdzenie, że śmierć jest demokratyczna wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat wartości życia w dzisiejszych czasach 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje twórczości, które w XV w. spowodowały rozpowszechnienie myślenia o śmierci

<p>55. i 56. Zrealizować marzenia...</p>	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje krótką wypowiedź o swoich marzeniach • streszcza fragment utworu Paula Coelho • odszukuje fragmenty utworu, w których ujawnia się narrator 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat poglądów bohatera • na podstawie tekstu wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>Dobra Walka</i> • wypisuje z utworu dwie sentencje • odnajduje w tekście wyrażenia, które odnoszą się do czasów średniowiecza • przeprowadza ankietę dotyczącą marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza przekonujące argumenty, aby uzasadnić swoją opinię na temat poglądów bohatera • wskazuje w wypowiedziach bohatera środki stylistyczne • tłumaczy termin <i>symptom</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczynę obecności w tekście wyrażen, które odnoszą się do czasów średniowiecza • omawia funkcje wskazanych środków stylistycznych • formułuje wnioski na podstawie wyników ankiety dotyczącej marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treść utworu Paula Coelho z litografią „Wędrowka pielgrzyma”
<p>57. i 58. Wszystko o liczebniku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy liczebników • wypisuje z tekstu liczebniki • odmienia podane liczebniki przez rodzaje • zapisuje słownie podane cyfry • uzupełnia tekst odpowiednimi liczebnikami głównymi, porządkowymi i ułamkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedzenia z liczebnikami porządkowymi • uzupełnia zdania właściwymi formami liczebników wielowyrazowych • zapisuje w formie notatki dane na swój temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia typy liczebników • podaje, przez co odmieniają się liczebniki występujące w tekście • prawidłowo odczytuje formy liczebników zastosowanych w notatce na swój temat • wyjaśnia, w jakich przypadkach zapisuje się liczby cyframi, a w jakich – używa się liczebników 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady odmiany liczebników wielowyrazowych • redaguje artykuł, stosując jak najwięcej liczebników 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia interpunkcję liczebników porządkowych
<p>59. i 60. Wigilijny test na człowieczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Doroty Terakowskiej • czyta ze zrozumieniem utwór Doroty Terakowskiej • opowiada o zwyczajach świątecznych świadczących o gościnności i życzliwości • wypisuje bohaterów opowiadania i określa 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • nadaje inny tytuł przeczytanej historii • wyszukuje komentarze narratora dotyczące emocji • wskazuje fragmenty humorystyczne • wypisuje z tekstu wyrażenia z języka potocznego 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Doroty Terakowskiej • określa rodzaj narracji prowadzonej w utworze • nazywa uczucia, których doznają bohaterowie • proponuje sposoby wsparcia osób, które potrzebują pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, na czym polega różnica między <i>teoretyczną a faktyczną miłością bliźniego</i> • argumentuje zasadność przywołania w tekście postaci św. Franciszka • wyjaśnia symbolikę wybranych zwyczajów świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza ankietę na temat tradycji świątecznych oraz opracowuje jej wyniki w formie diagramu słupkowego

	narratora	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym powinien charakteryzować się człowiek czczący św. Franciszka 			
61. Dostosuj język do sytuacji	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje teksty należące do odmiany mówionej i pisanej • wypisuje zwroty używane w odmianie nieoficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia sytuacje oficjalne i nieoficjalne • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • tworzy wypowiedź w oficjalnej lub nieoficjalnej odmianie języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różnice między mówioną i pisaną odmianą języka • podaje cechy nieoficjalnej i oficjalnej odmiany języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, dbając o poprawność językową • tworzy dwie wypowiedzi: jedną – w oficjalnej, a drugą – w nieoficjalnej odmianie języka 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi wypowiedzi osób występujących w radiu lub w telewizji posługujących się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka
62. Wolontariusze – świadkowie czasu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia obowiązki wolontariuszy • podaje cechy, które powinien posiadać wolontariusz 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak rozumie tytuł artykułu • układa pytania do wybranych części tekstu • odnajduje informacje na temat bohaterów tekstu • określa postawę bohaterów • krótko opowiada o działalności osoby, którą można nazwać <i>świadkiem czasu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>wolontariat</i>, <i>wolontariusz</i>, <i>hospicjum</i> • tłumaczy, dlaczego w pracy wolontariusza trudno ustrzec się przed zbytnim zaangażowaniem • układa pytania do wszystkich części tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje podobieństwa i różnice między pracą wolontariusza w hospicjum a działaniami wolontariuszy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy • barwnie i ciekawie opowiada o działalności osoby, którą można nazwać <i>świadkiem czasu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje mapę myśli dotyczącą wolontariatu w Polsce i na świecie
63. Trudne decyzje	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza przygodę bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • układa definicję wyrażenia <i>dobry człowiek</i> • wyjaśnia przenośne znaczenie słowa <i>chińszczyzna</i> • wyjaśnia, co przekonało Digory'ego do odrzucenia propozycji Czarownicy • wymienia cechy Digory'ego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek narratora do świata przedstawionego • redaguje wypowiedź na temat przeżyć chłopca • ocenia postępowanie Czarownicy 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze aktywny udział w dyskusji na podany temat, używając przekonujących argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, do jakiej historii nawiązuje fragment „Niezwykły owoc”
64. Historia kina w	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze wydarzenia związane z 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje elementy, na które widz zwraca uwagę w 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje korzyści, jakie przynosi człowiekowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat elementów filmu, które są 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły filmów, które zdobyły Oscara

pigułce	historią kina • wymienia postacie, które znacząco wpłynęły na rozwój kina	czasie oglądania filmu • uzupełnia podane zdania na temat historii kina	oglądanie filmów • wskazuje informacje i opinie w przeczytanym tekście	istotne dla odbiorcy	
65. Poznajemy zaimki	• wymienia typy zaimków • wypisuje z tekstu zaimki • zadaje pytania do podanych zaimków	• rozpoznaje poszczególne typy zaimków • przekształca zdania, stosując zaimki • redaguje krótki opis, używając zaimków i synonimów	• omawia typy zaimków • określa, jaką część mowy zastępują wskazane zaimki • wybiera poprawne formy zaimków	• redaguje ciekawy opis z użyciem zaimków i synonimów, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną	• określa, jakie funkcje mogą pełnić zaimki <i>jego, jej, ich</i>
66. Obraz i ruch – elementy języka filmu	• wymienia gatunki filmowe • wypisuje z tekstu środki wyrazu charakterystyczne dla filmu	• wybiera jeden z filmowych środków wyrazu i omawia jego funkcję • wymienia osoby uczestniczące w realizacji filmu • przy pomocy nauczyciela uzupełnia informacje dotyczące gatunków filmowych • zabiera głos w dyskusji na podany temat	• uzasadnia, dlaczego filmowe środki wyrazu można nazwać językiem filmu • omawia funkcje wszystkich filmowych środków wyrazu • określa rolę reżysera w powstawaniu filmu • samodzielnie uzupełnia informacje dotyczące gatunków filmowych • tłumaczy termin <i>antyteza</i>	• wyjaśnia, na czym polega związek filmu z literaturą piękną • bierze aktywny udział w dyskusji na podany temat, używając przekonujących argumentów • redaguje list, w którym zachęca do obejrzenia wybranego filmu	• wymienia nazwiska znanych polskich reżyserów filmowych
67. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• określa temat tekstu • wskazuje, jaką funkcję pełni podane wypowiedzenie • rozpoznaje manipulację językową	• przekształca zdania z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • redaguje dialog z wypowiedziami o określonej funkcji i intencji	• przekształca zdania z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, przestrzegając zasad poprawności językowej • wyjaśnia znaczenie tytułu tekstu • wymienia zasady skutecznej komunikacji	• redaguje dialog z wypowiedziami o określonej funkcji i intencji, dbając o poprawność językową	
68. Poznajemy savoir-vivre kinomana	• czyta ze zrozumieniem tekst „Savoir-vivre kinomana” • wymienia podane w	• na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>savoir-vivre</i> • przy pomocy nauczyciela	• wyjaśnia terminy: <i>celebrowanie, ranking</i> • grupuje wypowiedzi rozmówców według	• określa sposób wyrażania emocji przez internautów na forum • tłumaczy, co oznacza	• podaje propozycje tematów związanych z filmem, które mogą być punktem wyjścia do

	tekście powody chodzenia do kina	redaguje savoir-vivre kinomana <ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty uzasadniające, że warto chodzić do kina • podaje przykłady różnych form porozumiewania się za pośrednictwem internetu • tworzy ranking filmów, które powinien zobaczyć każdy gimnazjalista 	podanego kryterium <ul style="list-style-type: none"> • tworzy ranking filmów, które powinien zobaczyć każdy gimnazjalista, i uzasadnia swój wybór • sporządza notatkę dotyczącą powodów obejrzenia danego filmu w kinie 	skrót DKF i redaguje notatkę na ten temat	dyskusji na forum internetowym
69. i 70. Dzieło filmowe oczami jego twórców	<ul style="list-style-type: none"> • określa, na czym polega praca reżysera • wymienia zadania, które reżyser stawia przed scenografem • opowiada o ulubionym gatunku filmowym lub wybranym filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę producenta przy realizacji filmu • wyjaśnia znaczenie wyrażen odnoszących się do scenariusza filmowego • odszukuje w podanych źródłach informacje na temat europejskich festiwali filmowych • redaguje wywiad z wybraną osobą z branży filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między producentem a reżyserem • określa, w jaki sposób twórcy filmowi wykorzystują w swojej pracy technikę komputerową 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wywiad z wybraną osobą z branży filmowej, dbając o odpowiednią kompozycję i poprawność językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza listę osób z branży filmowej, z którymi warto porozmawiać na czacie internetowym
71. O nieodmiennych częściach mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmienne części mowy • uzupełnia tekst brakującymi spójnikami • łączy ze sobą części zdań zgodnie z zasadami interpunkcji • wskazuje w tekście wykrzykniki i partykuły • stosuje w zdaniach odpowiednie wykrzykniki i partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz, stosując przymiotniki i przyimki • tworzy zdania, używając odpowiednich spójników • opowiada dalszy ciąg wydarzeń przedstawionych w tekście, wplatając w swoją wypowiedź co najmniej jeden wykrzyknik 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podział przyimków ze względu na budowę • wymienia zasady stosowania przecinków przed spójnikami • opisuje obraz z użyciem przymiotników i przyimków, dbając o poprawność językową • wyjaśnia, czym jest partykuła i wykrzyknik 	<ul style="list-style-type: none"> • barwnie opowiada dalszy ciąg wydarzeń przedstawionych w tekście, stosując różne wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • układa tekst reklamy z podanymi częściami mowy
72.	<ul style="list-style-type: none"> • określa, jaką odmianą 	<ul style="list-style-type: none"> • układa plan wydarzeń w 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób ukazania w 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpływa na 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca fragment

Komiks – historyjka obrazkowa	języka posługują się bohaterowie • nazywa gatunek filmu, który oglądają bohaterowie komiksu • zabiera głos w dyskusji na temat komiksów	formie równoważników zdań • opisuje bohaterów historii, korzystając z podanego słownictwa • przedstawia w formie komiksu zabawną przygodę związaną z filmem	komiksie emocji postaci, ruchu i upływu czasu • charakteryzuje gatunek filmu, który oglądają bohaterowie komiksu	żartobliwy charakter komiksu • podaje przykłady filmów, w których bohater przedostaje się do innej rzeczywistości • aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat komiksów, dobierając odpowiednie argumenty	komiksu w scenariusz filmowy
73. Śladami średniowiecza – powtórzenie wiadomości	• czyta tekst na poziomie dosłownym • wymienia średniowieczne wynalazki	• opowiada o historii Jarmarku Dominikańskiego • wyjaśnia, czym był zakon krzyżacki	• omawia rolę zakonu krzyżackiego • opisuje przebieg średniowiecznych turniejów	• ocenia dokonania średniowiecza	• tłumaczy, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do średniowiecznych budowli
74. i 75. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	• podaje przykład archaizmu • opisuje krótko dzieje św. Wojciecha • wymienia średniowieczne wzorce osobowe • określa rodzaj narracji w tekście	• przedstawia ideał średniowiecznego rycerza • łączy wyrażenie z odpowiednim utworem • odnajduje wyrazy dotyczące filmu • wybiera film zasługujący na Oscara • wymienia nazwy czterech zawodów kojarzących się z filmem • pisze charakterystykę lub opowiadanie na podany temat	• wymienia różnice w ukazaniu władcy w obu tekstach • uzasadnia, który utwór odnoszący się do średniowiecza zasługuje na wyróżnienie • wyjaśnia różnice między budowlami romańskimi i gotyckimi • wskazuje najciekawszy utwór odnoszący się do średniowiecza i popiera swój wybór odpowiednimi argumentami	• pisze charakterystykę lub opowiadanie na podany temat, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną	• podaje tytuł filmu zasługującego na Oscara i uzasadnia swoje stanowisko
76. Piszemy poprawnie – błędy fleksyjne	• stosuje odpowiednie formy wyrazów • przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny	• wymienia najczęstsze błędy fleksyjne • odszukuje w słowniku poprawnej polszczyzny potrzebne informacje • redaguje opowiadanie, stosując podane wyrazy w	• omawia, na czym polegają błędy fleksyjne • analizuje budowę hasła w słowniku poprawnej polszczyzny	• redaguje ciekawe opowiadanie, stosując podane wyrazy w odpowiednich formach i bogate słownictwo	• poszukuje w słowniku informacji o odmianie wskazanych wyrazów sprawiających trudności

		odpowiednich formach			
77. i 78. Renesansowa wiara w człowieka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia odkrycia epoki odrodzenia podaje wiek, na który przypada odrodzenie w Polsce omawia najważniejsze cechy sztuki odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę renesansu określa, co wyróżniało człowieka renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>renesans</i>, <i>humanizm</i>, <i>reformacja</i> wskazuje na obrazach najważniejsze cechy sztuki odrodzenia szuka informacji i redaguje notatkę na temat Projektu Gutenberg 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje konkurs o renesansowych artystach i ich dziełach, wykazując się zaangażowaniem i pomysłowością 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wpływ odkryć w renesansie na rozwój cywilizacji
79. Jaki żywot powinien wieść człowiek poczciwy?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Mikołaja Reja czyta ze zrozumieniem utwór Mikołaja Reja określa, kim jest narrator odnajduje w tekście czasowniki 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz wyłaniający się z tekstu podaje wady i zalety życia na wsi oraz w mieście redaguje opis krajobrazu wymienia korzyści związane z określoną porą roku 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Mikołaja Reja tłumaczy sens podanego zdania, odnosząc się do treści utworu omawia funkcje czasowników użytych w tekście formułuje argumenty wymienione w utworze, uzasadniające, że życie na wsi jest wartościowe 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje język narratora tekstu, wymieniając odpowiednie cytaty redaguje ciekawy opis krajobrazu, stosując odpowiednie środki językowe formułuje wnioski na podstawie informacji dotyczących zalet poszczególnych pór roku 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście utworu Mikołaja Reja konfrontuje zalety życia wiejskiego w XVI w. i obecnie
80. i 81. Redagujemy opis	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje opisu nazywa emocje towarzyszące poszczególnym zachowaniom uzupełnia opis odpowiednimi wyrazami 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaj opisu dominujący w tekście zaznacza w tekście fragmenty opisu i nazywa jego rodzaj przy pomocy nauczyciela wskazuje związki frazeologiczne określające emocje postaci ukazanych na ilustracjach zapisuje określenia przydatne do redagowania podanych rodzajów opisu redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje cechy poszczególnych rodzajów opisu wyjaśnia różnice między opisem obiektywnym i subiektywnym oraz statycznym i dynamicznym wskazuje związki frazeologiczne określające podane emocje 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przedmiotu lub dzieła sztuki zgodnie z instrukcją 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca opis nacechowany negatywnie na opis subiektywny
82. i 83.	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Jana 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Jana 	<ul style="list-style-type: none"> udowadnia, że fraszka „O 	<ul style="list-style-type: none"> z antologii poezji

Poznajemy fraszki Jana Kochanowskiego	Kochanowskiego <ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fraszki Jana Kochanowskiego • wymienia cechy fraszki • wykonuje plakat ilustrujący wybraną fraszkę 	wyjaśnia, czym jest fraszka <ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę poznanych fraszek • wskazuje puentę utworu „O żywocie ludzkim” • podaje przykład anafory • określa liczbę sylab w poszczególnych wersach • wypisuje przykłady rymów • znajduje we fraszkach informacje na temat życia i sposobu myślenia ludzi renesansu 	Kochanowskiego <ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj rymów • wyjaśnia wpływ budowy fraszek na ich odbiór • charakteryzuje postawę podmiotu lirycznego fraszek • samodzielnie sporządza notatkę na temat fraszki jako gatunku literackiego • wyjaśnia termin <i>antologia</i> • redaguje w punktach przepis na szczęśliwe życie • wykonuje estetyczny i atrakcyjny graficznie plakat ilustrujący wybraną fraszkę • zabiera głos w dyskusji na podany temat 	żywocie ludzkim” jest utworem refleksyjnym <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób formułowania tytułów fraszek • aktywnie uczestniczy w dyskusji na podany temat, posługując się odpowiednimi argumentami 	współczesnej wybiera fraszki, które charakteryzują człowieka XXI w.
84. i 85. Jan z Czarnolasu jako ojciec pogrążony w żałobie	<ul style="list-style-type: none"> • ustala, kto jest nadawcą i adresatem tekstów • wymienia charakterystyczne cechy trenu • recytuje wybrany tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia poszczególne obrazy z „Trenu VIII” • nazywa uczucia wyrażone w wierszach przez podmiot liryczny • wypisuje epitety odnoszące się do śmierci • redaguje notatkę podsumowującą wiedzę o poznanych trenach • krótko opisuje rzeźbę Zygmunta Trembeckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy terminy: <i>tren</i>, <i>apostrofa</i> • nazywa rodzaj liryki, do której należą treny i podaje jej charakterystyczne cechy • recytuje wybrany tren, oddając emocje ukazane w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega kontrast zastosowany w „Trenie VIII” • określa funkcję epitetów odnoszących się do śmierci • wyczerpująco opisuje rzeźbę Zygmunta Trembeckiego, przestrzegając zasad poprawności językowej • redaguje charakterystykę Urszulki, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego ludzie unikają mówienia o śmierci
86. Frazeologia w naszym języku	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi frazeologizmami • wskazuje wyrażenia, zwroty i frazy 	<ul style="list-style-type: none"> • łączy wyrazy, tworząc poprawne związki frazeologiczne • omawia znaczenie poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy terminy: <i>zwrot</i>, <i>fraza</i>, <i>wyrażenie</i> • pisze krótki tekst reklamowy odznaczający się pomysłowością 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadę wyboru frazeologizmów w reklamach określonych produktów • redaguje opowiadanie, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję frazeologizmów w podanych zdaniach

	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania z podanymi frazeologizmami przyporządkowuje do odpowiednich produktów hasła reklamowe wykorzystujące związki frazeologiczne 	frazeologizmów <ul style="list-style-type: none"> pisze krótki tekst reklamowy z użyciem frazeologizmów redaguje opowiadanie, wykorzystując wybrane frazeologizmy 		wykorzystując wybrane frazeologizmy i dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną oraz interpunkcyjną	
87. Miasto w sztuce dawniej i dziś	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje tematykę prezentowanych obrazów wymienia barwy, które dominują na obrazach podaje przymiotniki opisujące dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> określa kompozycję dzieł wyraża swoją opinię na temat obrazów 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy terminy: <i>perspektywa zbieżna, linia horyzontu, punkt zbiegu</i> określa perspektywę, w jakiej artyści ukazali przestrzeń wskazuje na obu obrazach linię horyzontu i punkt zbiegu 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia wpływ kompozycji na odbiór dzieła ocenia oba obrazy, podając odpowiednie argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje obraz Piera della Francesca „Widok idealnego miasta” z dziełem Jerzego Nowosielskiego „Pejzaż łódzki”
88. Człowiek renesansowy	<ul style="list-style-type: none"> podaje tytuły utworów Władysława Kopalińskiego czyta ze zrozumieniem tekst Władysława Kopalińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia, czy autor tekstu jest obiektywny, czy wyraża własne poglądy wymienia określenia człowieka renesansowego opisuje „Pietę watykańską” 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Władysława Kopalińskiego wyjaśnia termin <i>pieta</i> tłumaczy, czym jest <i>śmiałość intelektualna</i> i <i>śmiałość moralna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat wybranego dzieła renesansowego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy mapę myśli do zagadnienia <i>człowiek renesansowy</i> wzorując się na tekście Władysława Kopalińskiego pisze własny tekst pt. „Człowiek współczesny”
89. Spotkanie dwóch artystów	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Irvinga Stone’a czyta ze zrozumieniem fragment utworu Irvinga Stone’a nazywa uczucia, jakie ogarnęły bohatera na widok Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z tekstu sformułowania dotyczące wyglądu Leonarda da Vinci odpowiada, jak Michał Anioł oceniał swój wygląd na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów redaguje własną opinię na temat wyglądu i sposobu ubierania się 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Irvinga Stone’a wyjaśnia, jaką wartość mają teksty przedstawiające znanych ludzi z dawnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje własną opinię na temat wyglądu i sposobu ubierania się artysty, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> odszukuje w albumach dzieł sztuki wizerunki Leonarda da Vinci oraz Michała Anioła i zapisuje określenia charakteryzujące obie postacie

		artysty			
90. Piszę poprawnie – błędy frazeologiczne	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najczęstsze błędy frazeologiczne przy pomocy nauczyciela analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w słowniku frazeologicznym potrzebne informacje uzupełnia związki frazeologiczne brakującymi wyrazami przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rodzaje błędów frazeologicznych analizuje budowę hasła w słowniku frazeologicznym wskazuje frazeologizmy, które należą do języka potocznego stosuje związki frazeologiczne w odpowiednim kontekście znaczeniowym 	<ul style="list-style-type: none"> przeredagowuje tekst, usuwając z niego związki frazeologiczne i dbając o poprawność językową 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak zmienia się charakter tekstu po usunięciu wszystkich związków frazeologicznych
91. Współczesne fraszki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Mariana Żałuckiego określa tematykę prezentowanych tekstów wymienia cechy gatunkowe fraszki redaguje ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega żartobliwy charakter utworów wskazuje cechy gatunkowe fraszki w przeczytanych wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Mariana Żałuckiego uzasadnia, że przeczytane wiersze są fraszkami 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dowcipne ogłoszenie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak poeta ocenia współczesnych ludzi
92. Smutek, żal, rozpacz – rozmawiamy o uczuciach na podstawie wiersza „Obietnica”	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Władysława Broniewskiego określa, kto i do kogo zwraca się w wierszu wymienia uczucia podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście powtórzenia oraz metafory określające rozpacz odszukuje w różnych źródłach sentencje uzasadniające sens cierpienia w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Władysława Broniewskiego wyjaśnia sens metafor określających rozpacz 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tytuł wiersza określa funkcję powtórzeń zastosowanych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podobieństwa i różnice między wierszem „Obietnica” Władysława Broniewskiego a „Trenami” Jana Kochanowskiego
93. Jak zbudowane jest zdanie?	<ul style="list-style-type: none"> tworzy związki wyrazowe wskazuje wypowiedzenie oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> łączy związki wyrazowe w zdania dotyczące bohaterki dramatu stosuje tryb rozkazujący w zdaniach redaguje prośbę na dwa różne sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym charakteryzuje się wypowiedzenie omawia typy wypowiedzeń ze względu na intencję nadawcy 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje prośbę na pięć różnych sposobów 	<ul style="list-style-type: none"> układa program telewizyjny zawierający tytuły w formie zdań
94. Jakim człowiekiem był Mikołaj Rej?	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment utworu Zofii Kossak-Szczuckiej 	<ul style="list-style-type: none"> udziela odpowiedzi na pytania dotyczące Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia termin <i>mecenas</i> charakteryzuje Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postacie Mikołaja Reja i Jarosza Szafranca 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje album poświęcony filozofom

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pięć cech charakteru Mikołaja Reja wskazuje w tekście archaizmy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, z jakich powodów Mikołaj Rej zdecydował się pisać po polsku 	<ul style="list-style-type: none"> przycacza argumenty broniące polszczyzny 		
95. Współcześni zakochani – Romeo i Julia	<ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuły utworów Ryszarda Marka Grońskiego czyta ze zrozumieniem wiersz Ryszarda Marka Grońskiego nazywa emocje, jakie wywołuje przeczytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w utworze wyrazy wskazujące, że tekst jest poetyckim sprawozdaniem z przedstawienia omawia przebieg spektaklu wypisuje z wiersza informacje na temat bohaterki określa, co sądzi podmiot liryczny o uczuciowości współczesnych młodych ludzi redaguje opowiadanie o wymyślonym zdarzeniu z przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Ryszarda Marka Grońskiego ocenia postacie przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie o wymyślonym zdarzeniu z przyszłości, stosując odpowiednią kompozycję oraz dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża i uzasadnia swoją opinię na temat poglądów podmiotu lirycznego dotyczących uczuciowości współczesnych młodych ludzi
96. Idee Horacego – czy wciąż aktualne?	<ul style="list-style-type: none"> określa czas i miejsce utworu wymienia bohaterów opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wypowiedź na temat wyobrażenia szczęśliwego dnia tworzy notatkę o bohaterach opowiadania odnajduje w tekście słowa odnoszące się do horacjańskiego <i>carpe diem</i> zaznacza w utworze fragmenty dotyczące nastrojów Melkera i wyjaśnia ich przyczyny redaguje plan wydarzeń, stosując równoważniki zdań 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy znaczenie maksymy <i>carpe diem</i> wyjaśnia, dlaczego złowiona ryba wywołała u Melkera radość 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje receptę na udany dzień 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje mapę myśli na temat radości życia wyszukuje utwory muzyczne nawiązujące do horacjańskiego hasła
97.	<ul style="list-style-type: none"> przepisuje tekst, 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiada, jakich 	<ul style="list-style-type: none"> podaje różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego dane 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie z

Intencja wyrażona w zdaniu	uzupełniając zdania dodatkowymi określeniami <ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia rodzaje zdań • wskazuje wypowiedzenia, które nie są zdaniami 	wyrazów wymagają podane czasowniki <ul style="list-style-type: none"> • redaguje ogłoszenie zgodnie z podanymi wskazówkami 	zdaniem pojedynczym a złożonym <ul style="list-style-type: none"> • definiuje zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte 	wypowiedzenia nie są zdaniami	narracją pierwszoosobową, z uwzględnieniem podanych wskazówek, dbając o poprawność językową
98. Wobec nieszczęścia, wobec tragedii...	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment utworu Doroty Terakowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • określa postawy obu matek • nazywa emocje, jakie przeżywała bohaterka podczas wizyty Anny • wymienia nieszczęścia, które dotknęły bohaterów filmu „Dzieci Gai” 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje zachowanie bohaterki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie odpowiednich fragmentów powieści ocenia stopień świadomości niepełnosprawnej dziewczynki • interpretuje tytuł przeczytanego fragmentu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje informacje na temat kampanii społecznych prowadzonych w Polsce na rzecz osób niepełnosprawnych
99. Rozmowy o pisaniu – wywiad z Małgorzatą Musierowicz	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem wywiad z Małgorzatą Musierowicz • zabiera głos w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje skojarzenia dotyczące pojęcia <i>tworzenie</i> • opowiada o procesie powstawania dzieła • wypisuje obowiązki autora • określa, co sprzyja pracy twórczej, a co w niej przeszkadza • wykonuje projekt własnego ekslibrisu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wyrazów: <i>aprobata</i>, <i>perfekcjonistka</i>, <i>rehabilitacja</i> • aktywnie uczestniczy w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia, który moment tworzenia jest najtrudniejszy, a który przynosi największą satysfakcję • wykonuje pomysłowy projekt własnego ekslibrisu, dbając o estetykę wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje w ciekawej formie poradnik dla autorów wypracowań
100. Najważniejsze części zdania – podmiot i orzeczenie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje podmiotów i orzeczeń • wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza wypowiedzenia z orzeczeniem imiennym • określa rodzaje podmiotu i orzeczenia • tworzy wypowiedzenia, używając wskazanych części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy terminy: <i>podmiot</i>, <i>orzeczenie</i> • wyjaśnia różnice między orzeczeniem czasownikowym i imiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia typy podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje zdania z orzeczeniem imiennym odnoszące się do sytuacji przedstawionej na fotografii
101. Sztuka jako <i>magiczne</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje dziedziny twórczości określane jako sztuki piękne 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje ciekawy zabytek znajdujący się w pobliskiej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między dziełem sztuki a innym wytworem człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji odszukanych w albumach malarstwa wymienia 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy wskazanego dzieła

<i>zwierciadło</i>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady rzemiosła artystycznego, grafiki, rzeźby, malarstwa i architektury 		<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy terminy: <i>fryz</i>, <i>tympanon</i> opisuje w ciekawy sposób zabytek znajdujący się w pobliskiej okolicy, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	postacie ukazane na obrazie Rafaela „Szkoła ateńska”	
102. O przyjaźni podmiotu z orzeczeniem	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady orzeczeń czasownikowych i imiennych 	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z tekstu wypowiedzenie niezawierające podmiotu określa rodzaje podmiotu i orzeczenia odszukuje w tekście zdania z podanymi rodzajami podmiotu i orzeczenia układa wypowiedzenia ze wskazanymi rodzajami podmiotu i orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> skraca wypowiedzenia wyjaśnia, czym charakteryzuje się zdanie bezpodmiotowe analizuje poszczególne części orzeczenia imiennego 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania bezpodmiotowe na zdania z podmiotem 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis, wykorzystując podane rodzaje podmiotu i orzeczenia
103. Jak czytać dzieła plastyczne?	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Heleny Hohensee-Ciszewskiej wymienia elementy obrazu, na które zwróciła uwagę autorka tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> krótko wypowiada się na temat swoich upodobań dotyczących dzieł plastycznych wyjaśnia, czego można dowiedzieć się o dziele dzięki wnikliwej obserwacji obrazu redaguje notatkę w punktach o elementach dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> interesująco i wyczerpująco wypowiada się na temat swoich upodobań dotyczących dzieł plastycznych tłumaczy, co oznacza sformułowanie <i>czytanie dzieła sztuki</i> wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>uśmiech Giocondy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje opis obrazu „Mona Lisa” 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wskazówek zawartych w tekście opisuje obraz „Dama z łasiczką”, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną
104. Magia zwykłego miejsca	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje o czasie wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego warsztat dziadka był dla narratora niezwykłym miejscem opowiada o pracach wykonywanych w 	<ul style="list-style-type: none"> krótko przedstawia postać Wiktora Zina opisuje wycieczkę do galerii lub muzeum przytacza fragmenty, które ujawniają emocjonalny 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie wypowiedzi Mikołaja 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, gdzie przebiega granica między sztuką a rzemiosłem, i uzasadnia swoją odpowiedź

		warsztacie • krótko charakteryzuje bohatera utworu	stosunek narratora do świata jego dzieciństwa		
105. i 106. Co wydarzyło się na Wawelu?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Marii Szypowskiej • wskazuje w tekście nazwy miejsc i obiektów • wymienia imiona bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa elementy architektoniczne wskazane na rysunku • odpowiada, jak można wytłumaczyć imię chłopca – przewodnika • charakteryzuje relacje między chłopcami • wyraża swoją opinię na podany temat • na podstawie przeczytanego tekstu sporządza notatkę dotyczącą Zamku Królewskiego na Wawelu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>maszkaron, kaseton, rozeta, arras, krużganek, arkada, okap</i> • sporządza notatkę dotyczącą Zamku Królewskiego na Wawelu, wykorzystując informacje z różnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawy poszczególnych bohaterów • uzasadnia swoją opinię na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje przewodnik po zabytkach architektonicznych swojej okolicy, dbając o ciekawą oprawę plastyczną i poprawność językową tekstów
107. i 108. Poznajemy historię brzydkiej Madonny	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment utworu Giovanniego Guareschi • wyszukuje w tekście określenia dotyczące brzydkiej Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wygląd figury • wskazuje przyczyny zmiany postawy bohatera • wymienia cechy bohatera i podaje ilustrujące je przykłady z tekstu • wypisuje najważniejsze myśli z określonego fragmentu tekstu • opowiada historię brzydkiej Madonny • opisuje obraz „Przemienienie Pańskie” 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia pomysł bohatera na pozbycie się niechcianego posągu • opowiada historię brzydkiej Madonny z punktu widzenia bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje najważniejsze myśli zawarte we wskazanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz „Przemienienie Pańskie”, wyjaśniając istotę oryginalności przedstawionego dzieła
109. i 110. Co warto wiedzieć o charakterystyce?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje charakterystyki • przyporządkowuje cechy charakteru bohatera przykładom jego zachowań i postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • wypisuje z tekstu zachowania bohaterki, które ilustrują jej cechy charakteru • podaje cechy bohaterki na podstawie określonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę między charakterystyką pośrednią i bezpośrednią • charakteryzuje postać chłopca na podstawie sytuacji przedstawionych na 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca fragment tekstu na charakterystykę bezpośrednią • wyjaśnia, na czym polegała przemiana postaci w charakterystyce 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę porównawczą wybranych postaci

		fragmentów powieści <ul style="list-style-type: none"> wymienia podobieństwa i różnice między postaciami uzupełnia końcową część charakterystyki opisuje postacie ukazane na rysunkach redaguje charakterystykę wybranej osoby 	ilustracjach	dynamicznej, i tworzy odpowiednie zakończenie tekstu	
111. Co zawdzięczamy ludziom renesansu? – powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> wymienia renesansowe odkrycia 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wybranym wynalazku z epoki odrodzenia przedstawia zasługi Mikołaja Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, jak zmieniło się życie ludzi po wynalezieniu druku 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie renesansowych odkryć dla współczesnego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób współczesna architektura nawiązuje do renesansowej
112. i 113. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> określa, kim jest podmiot liryczny rozpoznaje apostrofę i fraszkę wskazuje adresata i podaje tematykę wiersza wymienia wydarzenie historyczne sygnalizujące początek epoki odrodzenia wymienia cechy trenu jako gatunku literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje <i>człowieka renesansu</i> podaje przykłady współczesnych nawiązań do renesansu pisze opowiadanie lub list na wskazany temat 	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje z tekstu przykłady epitetu, apostrofy i metafory wyjaśnia terminy: <i>renesans, humanizm</i> charakteryzuje filozofię epikurejską przyporządkowuje nazwiska twórców do ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> pisze opowiadanie lub opis na podany temat, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	
114. i 115. Barokowa wizja świata	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje epokę baroku podaje ramy czasowe epoki wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przedstawicielach sztuki baroku omawia rolę jezuitów w reformie Kościoła katolickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy: <i>barok, reformacja, kontrreformacja</i> wymienia główne tematy filozofii baroku wyjaśnia znaczenie słowa <i>monumentalny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje charakterystyczne cechy sztuki baroku z cechami sztuki renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób reformacja wpłynęła na ukształtowanie światopoglądu ludzi renesansu
116. Rozbudowujemy zdanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienia typy przydawki i dopełnienia dopisuje określenia podmiotu i orzeczenia wskazuje przydawki i dopełnienia, zapisuje 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania tak, aby dopełnienia stały się podmiotami odpowiednie dopełnienia dobiera do zdania odpowiednie dopełnienia wzbogaca tekst 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym mogą być wyrażone przydawka i dopełnienie stosuje poprawne formy dopełniacza przy zaprzeczonej czasowniku 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia różnicę między dopełnieniem bliższym i dalszym 	<ul style="list-style-type: none"> wzbogaca tekst przydawkami, nadającymi mu oryginalny charakter

	pytania, na które odpowiadają, oraz nazywa ich rodzaj	przydawkami			
117. i 118. Jak barwnie i ciekawie opowiadać?	<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza główne części opowiadania • wyjaśnia, jakie informacje znajdują się w zakończeniu utworu • przy pomocy nauczyciela przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatki pomocne w napisaniu opowiadania na określony temat i redaguje odpowiedni wstęp • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń • uzupełnia tekst, tak aby powstało spójne opowiadanie • podkreśla wyrażenia, które sprzyjają spójności wypowiedzi • nadaje opowiadaniu tytuł • przedstawia dalszy ciąg wydarzeń ukazanych w tekście • redaguje opowiadanie zainspirowane wydarzeniem przedstawionym na ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między opisem i opowiadaniem • do podanego wstępu i zakończenia dopisuje w punktach przebieg wydarzeń, dbając o poprawność językową • tłumaczy terminy: <i>narracja pierwszoosobowa</i> i <i>trzecioosobowa</i> • samodzielnie przekształca tekst, zmieniając narrację z trzecioosobowej na pierwszoosobową 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy dynamizujące opowiadanie • przedstawia dalszy ciąg wydarzeń ukazanych w tekście, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie zainspirowane wydarzeniem przedstawionym na ilustracji, wplatając w tekst dialogi, opisy miejsc i postaci
119. Kazanie Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment „Kazań sejmowych” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, od których słów rozpoczyna się kazanie i czym się kończy • wypisuje z tekstu słownictwo oceniające sytuację lub nazywające uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Piotra Skargi • wyjaśnia terminy: <i>kaznodzieja</i>, <i>krasomówca</i> • wymienia argumenty, których używa Skarga, aby nakłonić obywateli do zgody • odszukuje wypowiedź autora, będącą wyraźną krytyką sytuacji w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania stanowiące pozorny dialog narratora ze słuchaczami 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia korzyści, jakie może przynieść sztuka krasomówcza współczesnemu człowiekowi • analizuje współczesne przemówienia sejmowe, oceniając sposób wypowiedzenia się oraz zachowanie osób

					mówiących
120. Wyobrażenia czasu w utworze „Krótkość żywota”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem utwór Daniela Naborowskiego • wymienia etapy życia ukazane w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje z utworu wyrazy obrazujące krótkość żywota • wskazuje w tekście antonimy • wyraża swoją opinię na temat wizji życia ukazanej w wierszu • uzupełnia schemat własnymi skojarzeniami związanymi z podanym hasłem • odszukuje we wskazanych źródłach ilustracje nawiązujące do tematyki wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Daniela Naborowskiego • wyjaśnia termin <i>hiperbola</i> • odpowiada, czy zgadza się z wizją życia ukazaną w utworze, i uzasadnia swoje zdanie • przedstawia w postaci symbolu wyobrażenia czasu opisane w utworze, dbając o estetykę wykonania • odszukuje w różnych źródłach ilustracje trafnie oddające temat wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje w punktach poglądy Koheleta dotyczące ludzkiego życia • omawia funkcję antonimów w tekście • interpretuje podane stwierdzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treść utworu Daniela Naborowskiego z poglądami Koheleta
121. i 122. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> • określa formę wypowiedzi dominującą w tekście • podaje synonim wskazanego słowa • wypisuje wyrażenia służące spójności wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę w formie schematu • dopisuje do podanych wyrazów określenia z tekstu • określa bohatera legendy • nazywa formę wypowiedzi dominującą w tekście • rozpoznaje streszczenie • układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę w formie schematu, zawierającą tylko najistotniejsze informacje • do podanych wyrazów dopisuje własne określenia w postaci przymiotników i imiesłowów przymiotnikowych 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje poznański ratusz w co najmniej siedmiu zdaniach • układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście, dbając o poprawność gramatyczną, ortograficzną i interpunkcyjną 	
123. O funkcji okolicznika	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typy okolicznika • zaznacza w zdaniach okoliczniki • nazywa rodzaj okoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbudowuje zdanie, dodając odpowiednie okoliczniki • rozpoznaje w wypowiedzeniach wszystkie części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia poszczególne typy okoliczników 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym wyrażone są podane okoliczniki 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedzenia zawierające wskazane części zdania wyrażone określonymi częściami mowy
124. Portret kobiety	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Jana Andrzeja Morsztyna 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje informacje dotyczące kobiety 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Jana Andrzeja Morsztyna 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł wiersza • tworzy portret kobiety 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat poezji dworskiej

malowany słowami Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem utwór Jana Andrzeja Morsztyna • określa nadawcę i odbiorcę tekstu • wymienia kolory pojawiające się w opisie wizerunku kobiety 	<p>przedstawionej w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w wierszu kontrast 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa postawę podmiotu lirycznego • udowadnia, że wiersz zbudowany jest na zasadzie kontrastu 	ukazanej w utworze	w Polsce
125. Spotkanie z martwą naturą w sztuce	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy tworzące kompozycję barokową i współczesną • określa kolorystykę każdego z dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje obraz realistyczny • opisuje jeden z zaprezentowanych obrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>martwa natura</i> • porównuje kompozycję barokową z kompozycją współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia wpływ kolorystyki na odbiór dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia różnice między flamandzką a holenderską martwą naturą
126. i 127. Rysujemy wykres zdania pojedynczego	<ul style="list-style-type: none"> • wpisuje części zdania w odpowiednie miejsca schematu • nazywa poszczególne części zdania • zadaje pytania o każdą część zdania • zaznacza w zdaniach grupę podmiotu i grupę orzeczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • dopisuje określenia do zdań pojedynczych nierozwiniętych • sporządza wykresy zdań pojedynczych • stosuje poprawną interpunkcję w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy terminy: <i>związek główny, grupa podmiotu, grupa orzeczenia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania do podanych schematów wykresu • wyjaśnia zasady stawiania przecinka w zdaniu pojedynczym 	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania pojedyncze składające się z podanych części mowy
128. Na dworze księcia Radziwiłła	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Eugeniusza Paukszty • streszcza fragment utworu „Buntownicy” • określa czas akcji utworu • wymienia postacie historyczne występujące w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie słownika wyjaśnia podane nazwy • odszukuje informacje dotyczące majątku i stosunków rodziny Radziwiłłów • określa, jak przedstawiony został w utworze Jan Sobieski i jego żona • wskazuje w tekście archaizmy • przytacza opinie bohatera na temat szlachty polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postać Eugeniusza Paukszty • sporządza notatkę na temat roli określonych postaci w XVII-wiecznej Polsce • wskazuje różnice pomiędzy braćmi • układa pytania do haseł krzyżówki • bierze aktywny udział w dyskusji na podany temat, przedstawiając odpowiednie argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie mowy bohatera redaguje wnioski dotyczące sejmu i wolności szlacheckiej • interpretuje tytuł utworu • wyjaśnia funkcję zastosowanych w tekście archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i ocenia zjawisko sarmatyzmu w Polsce

		<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy charakteru braci Radziwiłłów • przy pomocy nauczyciela układa pytania do haseł krzyżówki • zabiera głos w dyskusji na podany temat 			
129. Turpizm Stanisława Grochowiaka	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wrażenia po przeczytaniu wiersza • odpowiada, kogo i dokąd zaprasza podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje informacje na temat menueta oraz jego charakterystycznych figur • omawia postawę osoby mówiącej w utworze wobec śmierci • odpowiada na pytania związane z królem Francji Ludwikiem XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy: <i>turpizm</i>, <i>światopogląd</i> • opisuje sposoby ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa wpływ tytułu na interpretację utworu • wyjaśnia, w jaki sposób wiersz nawiązuje do światopoglądu baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poezję turpistów
130. Barok jako epoka kontrastów	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment utworu Jostaina Gaardera • podaje określenia charakterystyczne dla sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wydarzenia polityczne i społeczne, które wpłynęły na światopogląd ludzi baroku • wyszukuje informacje dotyczące Ludwika XIV • określa temat rozmowy między bohaterami utworu • opisuje modę panującą w baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia stwierdzenie <i>życie to teatr</i> • uzasadnia, że dane sentencje mają związek z barokiem 	<ul style="list-style-type: none"> • planuje karnawałowy bal w stylu barokowym, sporządzając odpowiednie rysunki i redagując opisy 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje propozycje utworów muzycznych na bal karnawałowy w stylu barokowym
131. Poetycka refleksja na temat obrazu Jana Vermeera	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia utwory Tadeusza Kubiaka oraz dzieła Jana Vermeera • opisuje uczucia postaci przedstawionej na obrazie Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia w wierszu poszczególne obrazy poetyckie • wskazuje w utworze metafory • prezentuje scenki pantomimiczne ukazujące określone uczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko omawia postacie Tadeusza Kubiaka i Jana Vermeera • wyjaśnia sens metafor w utworze • podaje funkcje pytań w tekście • prezentuje scenki pantomimiczne ukazujące określone uczucia, dbając o sugestywne wyrażanie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że wiersz jest poetycką refleksją na temat obrazu Vermeera • omawia, jak podmiot liryczny ocenia stan emocjonalny postaci przedstawionej na obrazie i w jaki sposób go uzasadnia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób wykorzystania gry światła na obrazie Jana Vermeera

			emocji		
132. Jaką istotą jest człowiek?	<ul style="list-style-type: none"> wypisuje informacje dotyczące wieku, zainteresowań i rodziny bohaterki wymienia pytania, które zadawała sobie bohaterka 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na temat tego, czym zajmują się filozofowie opisuje sytuację, której doświadczyła Emilka określa, jaką istotą – według bohaterki – jest człowiek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób rozumie zdanie dotyczące bohaterki tekstu łączy sentencję z odpowiednią nazwą epoki tłumaczy termin <i>maskarada</i> objaśnia zachowanie dziewczynki 	<ul style="list-style-type: none"> układa trzy pytania natury filozoficznej uzasadnia, że tekst mówi o poszukiwaniu sensu istnienia przygotowuje plakat na zadany temat, dbając o oryginalność i estetykę wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> rozwija sentencje i wyjaśnia ich związek określoną epoką
133. Cierpienie po stracie bliskiej osoby	<ul style="list-style-type: none"> opowiada historię Nicka 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie słownika podaje znaczenie terminu <i>reinkarnacja</i> wyjaśnia powiązania rodzinne między bohaterami wskazuje powód spotkania Harry'ego z Prawie Bezgłowym Nickiem redaguje opis przeżyć wypisuje z tekstu informacje na temat śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zwyczaje i wierzenia związane ze śmiercią uzupełnia tabelę dotyczącą emocji towarzyszących chłopcu 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje zwroty dotyczące śmierci redaguje opis przeżyć, stosując bogate słownictwo i dbając o poprawność językową 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi na podstawie różnych źródeł informacje o zwyczajach i wierzeniach związanych ze śmiercią
134. Opisujemy przeżycia bohaterki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Marty Fox opowiada o roli zwierząt w życiu człowieka określa narratora opowiadania wymienia bohaterów występujących w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę o sposobach radzenia sobie w ciężkich chwilach opisuje stan, w jakim znalazła się bohaterka po stracie psa charakteryzuje bohaterkę utworu wskazuje w utworze przykłady zachowań, które miały racjonalny charakter łączy podane związki frazeologiczne z ich 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Marty Fox nazywa typ narracji wyjaśnia terminy: <i>requiem</i>, <i>wyimaginowany</i>, <i>sielanka</i>, <i>racjonalny</i> podaje dwa związki frazeologiczne, które wiążą się z treścią tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć, stosując bogate słownictwo i dbając o poprawność językową 	<ul style="list-style-type: none"> omawia, w jaki sposób bohaterka nawiązała w swoim wierszu do trenów Jana Kochanowskiego

		wyjaśnieniami • redaguje opis przeżyć			
135. Opowieść o zaginionych żonach entów	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Johna Ronalda Reuela Tolkiena określa narratora opowiadania streszcza przeczytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy portrety współczesnej dziewczyny i współczesnego chłopaka wskazuje w utworze cechy powieści fantasy charakteryzuje entów i ich żony przycyca fragmenty dotyczące opisu wyglądu bohaterów wyraża swoje zdanie na podany temat redaguje opis miejsca uczestniczy w burzy mózgów 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Johna Ronalda Reuela Tolkiena wyjaśnia termin <i>fantasy</i> streszcza przeczytany tekst w określonej liczbie zdań uzasadnia swoją opinię na podany temat redaguje szczegółowy opis miejsca, przestrzegając reguł kompozycji oraz zasad poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski na podstawie sporządzonych portretów współczesnej dziewczyny i współczesnego chłopaka aktywnie uczestniczy w burzy mózgów, podając ciekawe pomysły 	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega analogie między bohaterami utworu Tolkiena a ludźmi
136. i 137. Z wizytą w Muzeum Powstania Warszawskiego	<ul style="list-style-type: none"> określa uczucia i myśli bohaterki podczas wizyty w muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje informacje dotyczące powstania warszawskiego gromadzi słownictwo przydatne do opisu przeżyć bohaterki redaguje list do przyjaciela zachęcający do poznawania historii swojego regionu zabiera głos w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia sens wskazanego cytatu wskazuje elementy, które wywarły wpływ na bohaterkę w czasie pobytu w muzeum przygotowuje przewodnik turystyczny po najbliższej okolicy 	<ul style="list-style-type: none"> bierze aktywny udział w dyskusji na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie korzysta z internetu, poszukując informacji potrzebnych do wykonania przewodnika turystycznego
138. Muzyka gra	<ul style="list-style-type: none"> podaje elementy dzieła muzycznego wymienia różne odmiany muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia różne odmiany muzyki prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje muzykę jako dziedzinę sztuki wyjaśnia terminy: <i>melorecytacja, subkultura</i> 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje swój ulubiony rodzaj muzyki, uwzględniając jego pochodzenie, cechy charakterystyczne oraz twórców 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje subkultur młodzieżowych i omawia szerzej jedną z nich
139. Jak słuchać muzyki?	<ul style="list-style-type: none"> krótko opowiada o wrażeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego sztuki nie można się nauczyć 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiada, na czym polega podobieństwo 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia użycie sformułowań potocznych 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje nagrania będące przykładami

	towarzyszących słuchaniu różnego rodzaju muzyki	<ul style="list-style-type: none"> określa, w jaki sposób możliwe jest nawiązanie kontaktu z muzyką znajduje w tekście przykłady sformułowań potocznych wypowiada się na temat słów Karola Szymanowskiego 	między muzyką a człowiekiem <ul style="list-style-type: none"> tłumaczy termin <i>krytyk muzyczny</i> wyjaśnia słowa Karola Szymanowskiego 	w tekście <ul style="list-style-type: none"> barwnie opowiada o wrażeniach towarzyszących słuchaniu różnego rodzaju muzyki 	różnych rodzajów muzyki
140. Mniej poważnie na temat opery	<ul style="list-style-type: none"> wymienia utwory Małgorzaty Musierowicz wymienia bohaterów tekstu opowiada o sytuacji przedstawionej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie słownika wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów określa nastrój panujący w operze tworzy notatkę dotyczącą opery i jej kompozytora redaguje zaproszenie na premierę 	<ul style="list-style-type: none"> krótko omawia postać Małgorzaty Musierowicz wyjaśnia termin <i>repertuar</i> podaje różnice między teatrem a operą 	<ul style="list-style-type: none"> rysuje plan sali operowej wraz z nazwami poszczególnych części pomieszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat historii opery
141. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – test	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje czasowniki dokonane zapisuje poprawnie partykuły 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje zdanie z podmiotem w dopełniaczu odmienia wskazany czasownik przez liczby, osoby i rodzaje przekształca zdanie nierozwinięte w rozwinięte redaguje tekst, używając odpowiednich wykrzykników, partykuł, spójników 	<ul style="list-style-type: none"> podaje końcówki czasownika w określonej formie 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje ciekawy tekst, używając odpowiednich wykrzykników, partykuł, spójników i dbając o poprawność językową 	
142. Bardowie i idole różnych czasów	<ul style="list-style-type: none"> czyta ze zrozumieniem fragment tekstu Marka Gaszyńskiego wskazuje w tekstach powtórzenia 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w obu utworach cytaty, które niosą te same treści podaje liczbę sylab w poszczególnych wersach przedstawia na forum klasy słowa swojej ulubionej piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między piosenkami tłumaczy termin <i>bard</i> dzieli utwory na dwie części i wyjaśnia, na jakiej zasadzie zostały one zestawione odpowiada, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje swoje wyobrażenie o idolach z opiniami innych osób określa funkcję powtórzeń w tekstach uzasadnia wybór danego utworu muzycznego, odnosząc się do jego treści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje analizy i interpretacji tekstu jednej z piosenek

			autorzy używają różnej liczby sylab w wersach jednego tekstu	i budowy	
143. Czy muzyka łączy pokolenia?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem tekst „Mezo i Tabb o sobie i swojej muzyce” 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podobieństwa i różnice między czatem a wywiadem • wskazuje w wypowiedziach sformułowania potoczne • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną • podaje cechy osobowości autora tekstu • uczestniczy w konkursie poetyckim w wersji hip-hopowej 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli pytania zadawane muzykom na różne kategorie tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst z odmiany nieoficjalnej na oficjalną, dbając o poprawność językową • interpretuje cytowaną wypowiedź muzyka • analizuje słowa piosenki według podanego schematu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie przygotowuje konkurs poetycki w wersji hip-hopowej
144. Taniec jako forma wyrażania emocji	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa osoby tworzące przedstawienie baletowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego ludzie tańczą • wymienia wydarzenia, którym dawniej towarzyszył taniec • opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w środkach wyrazu charakterystycznych dla baletu i teatru tańca 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje obraz, nazywając emocje wyrażone w gestach postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • odwołując się do wiedzy spoza podręcznika, wyjaśnia, czym zajmuje się choreograf
145. Epoka kontrastów – powtórzenie wiadomości o baroku	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasługi Roberta Hooke’a • podaje największe osiągnięcia baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o początkach opery 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje osiągnięcia Roberta Hooke’a z dorobkiem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje współczesne budowle nawiązujące do stylu baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje trend we współczesnym meblarstwie – sprzęty w stylu Ludwika XIV
146. i 147. Sprawdź swoją wiedzę i umiejętności – praca klasowa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje środki stylistyczne typowe dla poezji baroku • wymienia trzy elementy dzieła muzycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje oceny postaci • wskazuje symbole przemijania • opisuje swój ulubiony rodzaj muzyki • redaguje opowiadanie lub opis na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, co to jest komizm sytuacyjny • wyjaśnia, czym jest sarmatyzm • podaje ulubiony rodzaj muzyki i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie lub opis na wskazany temat, dbając o odpowiednią kompozycję, poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną 	

Autor: Justyna Zabrodzka